

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind scutirea de unele taxe și impozite la importul de mărfuri și/sau servicii destinate realizării Acordul-cadru de împrumut dintre Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Republica Moldova „Modernizarea școlilor (facilitatea de finanțare publică)”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul „Modernizarea școlilor” este implementat cu sprijinul finanțării externe și are drept obiectiv îmbunătățirea infrastructurii și a condițiilor de studiu în instituțiile de învățământ, în vederea asigurării accesului echitabil la educație de calitate.</p> <p>În acest scop, a fost semnat Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, în valoare de 30 milioane euro, ratificat prin Legea nr. 163/2025, precum și Acordul de grant în valoare de 5 milioane euro dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei „Eficiența energetică în infrastructura educațională”, publicat în Monitorul Oficial, 2025, nr. 573-575.</p> <p>Proiectul va contribui la renovarea capitală și dotarea a 15 școli din rețeaua de 90 școli-model, lista cărora a fost aprobată prin Ordinul MEC nr. 1146/2025. Prin implementarea acestuia, va crește semnificativ condițiile de studiu pentru aproximativ 12.800 de elevi și 800 de membri ai personalului școlar. Resursele financiare vor fi direcționate către modernizarea infrastructurii și crearea unor medii de învățare sigure, moderne și adaptate necesităților elevilor. Implementarea proiectului va genera beneficii sociale semnificative prin îmbunătățirea accesului la educație de calitate pentru elevii din mediul rural și urban, contribuind astfel la reducerea inegalităților educaționale și la consolidarea coeziunii sociale.</p> <p>Totodată, Proiectul „Modernizarea școlilor” este unul prioritar pentru Republica Moldova, fiind inclus în Planul național de dezvoltare pentru anii 2026-2028 (Obiectivul general 3. Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții, acțiunea nr. 137, Creșterea accesului la educație de calitate al copiilor din mediul rural, Proiectul Investiții în infrastructura școlilor-model), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.238/2025, Strategia de Dezvoltare „Educație 2030” (Obiectivul general 9. Creșterea performanțelor sectorului <i>Educație</i> prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 114/2023, care are drept obiectiv de a sprijini Guvernul să își extindă investițiile în școli model pentru a oferi educație de calitate pentru toți elevii.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Proiectul „Modernizarea școlilor” este implementat cu suportul financiar oferit de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (împrumut) și Fondul Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu (grant).</p> <p>Un element semnificativ care impune elaborarea proiectului de lege îl reprezintă aplicarea TVA asupra bunurilor și serviciilor achiziționate în cadrul proiectului ce ar conduce la diminuarea volumului investițiilor efective și la reducerea impactului social al finanțării externe. În acest context, se impune scutirea de TVA a proiectului, pentru a asigura utilizarea integrală a resurselor financiare conform destinației sociale stabilite. Finalitatea proiectului</p>

de act normativ constă în maximizarea impactului social al investițiilor în educație și în asigurarea eficienței utilizării fondurilor externe.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului de lege constau în aplicarea scutirilor de TVA, accize, taxe vamale, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale, taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului la importul și/sau livrarea mărfurilor și/sau serviciilor destinate implementării Proiectului „Modernizarea școlilor”.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost analizată opțiunea **menținerii cadrului normativ existent, fără intervenție legislative, însă** aceasta ar presupune aplicarea regimului fiscal și vamal general asupra bunurilor și serviciilor procurate în cadrul proiectului. Soluția nu poate fi luată în considerare, deoarece ar conduce la diminuarea valorii efective a investițiilor prin suportarea TVA, accizelor, taxelor vamale și altor plăți aferente din resursele împrumutului și grantului. În consecință, s-ar reduce volumul lucrărilor de modernizare, numărul dotărilor achiziționate și impactul social estimat al proiectului.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public nu este aplicabil, deoarece promovarea proiectului nu presupune careva acțiuni de reformă structurală sau instituțională

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu va necesita cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat. Proiectul este finanțat în baza Acordului-cadru de împrumut și în baza Acordului de grant menționate la pct. 2.1. Mijloacele financiare sunt planificate în CBTM 2027-2029, la funcția F1F3-0922, P1P2-8806. Conform Legii bugetului nr. 322/2025, pentru anul 2026 la F1F3-0922, P1P2-8806 au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 33008,4 mii lei, iar la F1F3-0921, P1P2-8804, au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 8252,1 mii lei.

Impactul facilităților fiscale propuse este estimat la aproximativ 5 897 300 euro. Menționăm că valoarea împrumutului a fost calculată pentru reabilitarea a 15 instituții de învățământ. În lipsa facilităților prevăzute de prezentul proiect de lege, costurile de implementare a Proiectului „Modernizarea școlilor” vor crește corespunzător, ceea ce va genera necesitatea identificării unor resurse financiare suplimentare. Conform art. 5.3 din Acordul-cadru de împrumut, asigurarea acestor resurse revine în sarcina Guvernului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de lege va avea un impact pozitiv moderat asupra sectorului privat, în special asupra operatorilor economici care vor participa la procedurile de achiziții aferente implementării proiectului „Modernizarea școlilor”, inclusiv companii din domeniul construcțiilor, proiectării, furnizării de materiale de construcție, echipamente educaționale, mobilier școlar, tehnologii informaționale și servicii conexe. Scutirea de TVA, accize și alte taxe aplicabile bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate proiectului va contribui la creșterea atractivității participării agenților economici la procedurile de achiziție, prin reducerea costurilor fiscale incorporate în prețuri și sporirea competitivității ofertelor prezentate. Totodată, măsura va permite valorificarea unei cote mai mari din resursele financiare disponibile pentru lucrări și dotări, ceea ce poate conduce la extinderea volumului contractelor atribuite sectorului privat.

4.4. Impactul social

Scutirea de TVA este necesară pentru a asigura utilizarea integrală a resurselor financiare în scopul modernizării infrastructurii școlare, fără diminuarea bugetului disponibil

prin sarcini fiscale suplimentare. Măsura contribuie la maximizarea impactului social al investiției și la atingerea obiectivelor proiectului.

Proiectul va genera locuri de muncă temporare în domeniul construcțiilor și serviciilor conexe și va menține locurile de muncă din sistemul educațional prin îmbunătățirea condițiilor de activitate.

Proiectul va contribui la maximizarea impactului investițiilor în educație, la reducerea inegalităților sociale și la dezvoltarea durabilă a capitalului uman.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ privind scutirea de TVA nu generează, în sine, un impact asupra mediului, având caracter exclusiv fiscal și neimplicând intervenții fizice sau modificări asupra factorilor de mediu.

Totodată, în cadrul proiectului „Modernizarea școlilor”, fiecare sub-proiect aferent instituțiilor de învățământ incluse a fost supus procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului, în conformitate cu legislația națională în vigoare. În urma expertizelor de mediu efectuate, s-a constatat că măsurile prevăzute în documentația prezentată sunt relevante și suficiente pentru reducerea impactului asupra mediului și pentru diminuarea vulnerabilității climatice a obiectivelor de investiții.

De asemenea, Ministerul Mediului a emis avize favorabile pentru fiecare sub-proiect, confirmând conformitatea acestora cu cerințele de protecție a mediului și cu principiile dezvoltării durabile.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de Lege privind scutirea de unele taxe și impozite la importul de mărfuri și/sau servicii destinate realizării Acordului-cadru de împrumut dintre Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Republica Moldova „Modernizarea școlilor (facilitatea de finanțare publică)” a fost plasat pe pagina web a instituției

(<https://mec.gov.md/ro/content/anunturi-privind-initierea-elaborarii-deciziilor>)

și pe portalul www.particip.gov.md

(<https://particip.gov.md/index.php/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului/16448>).

În conformitate cu art. 32 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege va fi transmis spre avizare autorităților publice și va fi supus consultărilor publice în modul prevăzut de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

7. Concluziile expertizelor

Expertiza de compatibilitate nu este necesară, întrucât proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice, conform art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție și juridică se va include în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, urmare a recepționării expertizelor prezentate de instituțiile abilitate în sensul dat.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect de lege se integrează în mod coerent în cadrul normativ național existent, nefiind necesară modificarea cărorva acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului nu necesită măsuri administrative suplimentare.

Ministru

Dan PERCIUN